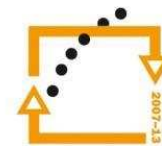

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autor: Josef Kraus
Datum: 16.3.2012
Škola: Integrovaná ZŠ a MŠ Trnová, Trnová
222 okres Plzeň - Sever
Šablona: III/2 - Inovace a zkvalitnění výuky
Číslo sady: 01

Název sady: Jazyková výchova
Číslo DUM: 13

Název DUM: Zájmena

Metodický list - anotace:

Žáci se podrobně seznamují se slovním druhem – zájmena. Rozlišují jednotlivé druhy zájmen a pozorují změny v nepravidelném skloňování. Poznávají pravopis zájmena *já* v samostatné práci. Materiál je určen pro žáky 5. ročníku.

Zájmena

**zastupují podstatná jména
nebo na ně ukazují**

Mluvnické kategorie zájmen

- U zájmen určujeme :
 - a) Rod (u některých neurčujeme)
 - b) Číslo (v některých tvarech)
 - c) Pád (v některých tvarech)
 - d) Druh

ROD

- Ne všechna zájmena vyjadřují rod. Zájmena proto dělíme na **rodová**, která rod vyjadřují-můžeme ho určit a zájmena **bezrodá**, u kterých nelze rod určit.

Rodová zájmena

- Zastupují nebo ukazují na podstatná jména
např.:

toho (psa) rod **mužský**

naši (želvu) rod **ženský**

jeho (kolo) rod **střední**

Bezrodá zájmena

- Nevím zda se jedná o mužský, ženský nebo střední rod, např.:

já

nemůžeme blíže určit o koho se jedná

ty

my

ČÍSLO

- Číslo můžeme u některých zájmen správně určit podle podstatných jmen, která zastupují, např.:

jeho (kolo) – *jednotné* **jejich** (kola) - *množné*

naš (pes) - *jednotné* **naši** (psi) - *množné*

PÁD

- Zájmena patří mezi ohebné druhy slov, dají se skloňovat. POZOR! Ne každé zájmeno má vždy všech 7 pádů, např.:

1.p.	<i>on</i>	5.p.	-----
2.p. (bez)	<i>něho</i>	6.p. (o)	<i>něm</i>
3.p. (k)	<i>němu</i>	7.p. (s)	<i>ním</i>
4.p. (vidím)	<i>ho</i>		

DRUH

■ Rozeznáváme 7 druhů zájmen :

1. **Osobní** zájmena
2. **Ukazovací** zájmena
3. **Přivlastňovací** zájmena
4. **Tázací** zájmena
5. **Vztažná** zájmena
6. **Neurčitá** zájmena
7. **Záporná** zájmena

Zájmena osobní

- *já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony, ona, zvrtné se*

Pozor !!!!!

Tato zájmena bývají v textu v různých pádech a jsou zcela odlišná od 1.pádu, např. :

On (1.p.) Něho (2.p.)

My (1.p.) Nám (3.p.)

Ty (1.p.) Tebou (7.p.)

Zájmena přivlastňovací

- *můj, tvůj, jeho, její, náš, váš, jejich, svůj - zvrtné*

Pozor !!!!!

Tato zájmena bývají v textu v různých pádech a jsou zcela odlišná od 1.pádu, např. :

Můj (1.p.)	Mého (2.p.)
Náš (1.p.)	Našemu (3.p.)
Svůj (1.p.)	Svým (7.p.)

Zájmena ukazovací

- *ten, tento, tehle, onen, takový, týž, tentýž, sám*

Pozor !!!!!

Tato zájmena bývají v textu v různých pádech a jsou zcela odlišná od 1.pádu, např. :

Ten (1.p.)	Toho (2.p.)
Takový (1.p.)	Takovému (3.p.)
Týž (1.p.)	Týmž (7.p.)

Zájmena tázací

- *kdo, co, jaký, který, čí*

Pozor !!!!!

Tato zájmena bývají v textu v různých pádech a jsou zcela odlišná od 1.pádu, např. :

Kdo (1.p.)	Koho (2.p.)
Co (1.p.)	Čemu (3.p.)
Jaký (1.p.)	Jakým (7.p.)

Zájmena vztažná

- *kdo, co, jaký, který, čím, jenž*

Pozor !!!!!

Tato zájmena bývají v textu v různých pádech a jsou zcela odlišná od 1.pádu, např. :

Kdo (1.p.)	Koho (2.p.)
Co (1.p.)	Čemu (3.p.)
Jaký (1.p.)	Jakým (7.p.)

Zájmena neurčitá

- *někdo, něco, některý, nějaký, něčí; ledakdo...; kdokoli...; kdosi, cosi, kterýsi, jakýsi, čísi; leckdo, lecco, leckterý...;*

Pozor !!!!!

Tato zájmena bývají v textu v různých pádech a jsou zcela odlišná od 1.pádu, např. :

Někdo (1.p.)	Někoho (2.p.)
Něco (1.p.)	Něčemu (3.p.)
Jakýsi (1.p.)	Jakýmsi (7.p.)

Zájmena záporná

- *nikdo, nic, nijaký, ničí, žádný*

Pozor !!!!!

Tato zájmena bývají v textu v různých pádech a jsou zcela odlišná od 1.pádu, např. :

Nikdo (1.p.) Nikoho (2.p.)

Nic (1.p.) Ničemu (3.p.)

Nijaký (1.p.) Nijakým (7.p.)

Skloňování zájmena - Já

Pozor !!!!!!

Je důležité zapamatovat si různé tvary zájmena já pro správný pravopis!!

1.p. Já

2.p. Mě – mne

3.p. Mně – mi

4.p. Mě – mne

5.p. –

6.p. Mně

7.p. Mnou

Úkoly

Doplň správné tvary zájmena *Já* :

Přišly ... dva dopisy. Maminka se na ... dívala. Beze ... to nepůjde. O ... se tam nehovořilo. Půjdeš se ... do divadla? Máš ... opravdu rád? Nechce se tam jít. Psali o ... v novinách.

-
- *Autorem veškerého materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Josef Kraus*